

BIULETYN

Uniwersytet Trzeciego Wieku
w Świętochłowicach

by jesień życia była piękna ...

Nasz Patron

Uniwersytet
SWPS

Nasi Partnerzy:

Miasto Świętochłowice

Centrum Kultury Śląskiej
w Świętochłowicach

DEMARKO.

**Chorzowsko-Świętochłowickie
Przedsiębiorstwo Wodociągów
i Kanalizacji Sp. z o.o.**

Źródło wody w Twoim domu

www.chspwik.pl

ChSPWiK Sp. z o.o.
ul. Składowa 1
41-500 Chorzów

Dyspozytor: (32) 34 94 600, (32) 34 94 601
Sekretariat: tel. (32) 34 94 622, fax. (32) 34 94 624
e-mail: sekretariat@chspwik.pl

Redaktor Naczelny: Krystyna Rawska
Redakcja: Krystyna Rawska, Danuta Zaręba
Zdjęcia: Antoni Witwicki, Danuta Zaręba
Korekta i skład: Zbigniew Porębski

Drodzy Słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Świętochłowicach,

Z wielką radością witam Was po wakacyjnej przerwie, z nadzieją, że wypoczynek był udany, ponieważ pamiętaliście, że jednym z ważniejszych czynników wpływających na jakość życia są aktywność intelektualna i poczucie przynależności do zbiorowości. W naszym Uniwersytecie tworzymy społeczność, do której chętnie wracamy.

Jesteśmy organizacją otwartą na potrzeby seniorów, co pozwala na ciągłe poszerzanie wiedzy, pobudza do aktywności, ułatwia nawiązywanie relacji międzyludzkich, mobilizuje i zapewnia możliwość dbania o kondycję fizyczną. Jesteśmy dobrym partnerem dla wszystkich seniorów chcących miło i twórczo spędzać czas. Wkraczamy w 16 ty rok naszej działalności i śmiało możemy powiedzieć, że nasz Uniwersytet stał się również bardzo ważnym ośrodkiem aktywności społecznej w naszym mieście.

I dzieje się to za sprawą bardzo dobrej współpracy z Panem Prezydentem oraz wszystkimi jednostkami samorządowymi.

Korzystanie z oferty Uniwersytetu wpływa na naszych seniorów pozytywnie, rośnie aktywność społeczna i kulturalna studentów, zmienia się stosunek do najbliższego otoczenia, do marzeń i planów bo przecież osoby, które zakończyły swoją aktywność zawodową nie przestają marzyć i planować.

Należy także pamiętać, że uniwersytet oprócz funkcji edukacyjnej pełni również istotną rolę integracyjną, a niekiedy wręcz terapeutyczną przywracając społeczeństwu osoby, które niejednokrotnie po zakończeniu aktywności zawodowej całkowicie wycofywały się z życia społecznego. Tej roli nie można nie doceniać, tym bardziej biorąc pod uwagę fakt, że dotyka nas na całym niemalże świecie demograficzna zmiana i co istotniejsze dla zrozumienia jak wielką wagę dla całego społeczeństwa ma wspieranie i tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju organizacji, które zapobiegają wykluczeniu osób starszych.

W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera potrzeba stwarzania przestrzeni, która umożliwi aktywne i satysfakcjonujące funkcjonowanie seniorów. Wspiera nasze działania w tym względzie nasza patronacka uczelnia – Uniwersytet SWPS – Wydział Zamiejscowy w Katowicach.

W naszych Świętochłowicach mamy powody do zadowolenia – gdyż nie tylko nasz Uniwersytet działa na rzecz seniorów, ale także inne organizacje, kluby oraz instytucje miejskie.

Szczególnym rodzajem działalności podjętym w naszym Uniwersytecie stał się zespół teatralny OdNowa, który w tym roku obchodzi swoje 10-lecie. Wspaniałą przygodę na „scenicznym deskach” zespół zawdzięcza współpracy z Teatrem im. St. I. Witkiewicza popularnie zwanym „Witkacym”. Dziękujemy szczególnie reżyserowi p. Andrzejowi Bieniasowi, który uczestniczyć będzie w inauguracji XVI roku akademickiego i wygłosi z tej okazji wykład inauguracyjny.

Słowa wdzięczności kierujemy do dyr. Andrzeja Dziuka i reż. Krzysztofa Wnuka, a także Wszystkich naszych zakopiańskich Przyjaciół.

Warto podkreślić, że teatr występował na wielu różnych scenach, w tym na scenie Witkacego z czego jesteśmy bardzo dumni.

Z racji jubileuszu OdNowy znajdą Państwo spory materiał w tej edycji Biuletynu.

Niezwykle ważną informacją pozostaje fakt, że nasz Uniwersytet otrzymał od OFUTW w Nowym Sączu, kolejny Certyfikat świadczący o tym, że nasze stowarzyszenie działa profesjonalnie, co jest dla nas wielkim zaszczytem. Proces „restandaryzacji” przysporzył zarówno Zarządowi jak i Komisji Rewizyjnej wiele godzin wysiłku nad weryfikacją dokumentacji, ale są tego efekty. Słowa podziękowania za współpracę kierujemy do przedstawicieli miejskich służb: Policji i Straży Pożarnej, którym nie trudno było zaangażować się w edukację tak potrzebną dla naszego bezpieczeństwa oraz Śląskiej Telewizji Miejskiej, która z wielkim oddaniem dokumentuje nasze akademickie poczynania.

Na stronach Biuletynu wspominamy z radością nasze wyjazdy edukacyjne do Skoczowa, Wadowic i Łodzi. W dniu 27 maja br. odbyło się Walne Zebranie Członków, które po upływie 3 –ej kadencji dokonało ponownego wyboru Zarządu i Komisji Rewizyjnej w dotychczasowym składzie.

W imieniu Zarządu dziękuję Członkom naszego Stowarzyszenia za okazane zaufanie i zapewniam, że postaramy się organizować naszą działalność ku Waszemu zadowoleniu.

Krystyna Rawska—Prezes Zarządu

Rozpoczęcie kolejnego roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Świętochłowicach to zawsze wyjątkowy moment. To nie tylko inauguracja następnych miesięcy nauki i rozwoju, ale także okazja do podkreślenia znaczenia społeczności seniorów, którzy swoją aktywnością udowadniają, że chęć zdobywania wiedzy, rozwijania pasji i podejmowania nowych wyzwań nie zna wieku. Słuchacze świętochłowickiego UTW od lat pokazują, że otwartość na świat, ciekawość oraz gotowość do działania są najlepszym sposobem na aktywne i satysfakcjonujące życie.

Uniwersytet Trzeciego Wieku jest jednym z ważnych elementów życia społecznego miasta. To miejsce, w którym edukacja łączy się z integracją, a zdobywanie nowych umiejętności idzie w parze z budowaniem relacji i wzajemnym wsparciem. Każdy rok akademicki przynosi nowe możliwości rozwoju, inspirujące spotkania i zajęcia przygotowane z myślą o potrzebach uczestników. Obok sprawdzonych form aktywności z roku na rok pojawiają się także nowe propozycje, odpowiadające na zmieniające się zainteresowania słuchaczy oraz wyzwania współczesnego świata.

Istotnym elementem programu pozostaje aktywność fizyczna. To klucz do dobrego samopoczucia, zachowania sprawności i energii na co dzień za sprawą uczestnictwa w zajęciach, wśród których każdy znajdzie coś dla siebie. Każda forma aktywności pomaga utrzymać dobrą kondycję, wzmacnia organizm i zachęca do prowadzenia zdrowego stylu życia. To także okazja do wspólnego spędzania czasu i nawiązywania nowych znajomości – a to staje się priorytetem w czasach, w których odnotowujemy postępujący spadek zasięgu i jakości więzi społecznych, w tym bliskich relacji międzypokoleniowych.

Równie duże znaczenie ma rozwój intelektualny. Wykłady prowadzone przez specjalistów z różnych dziedzin, warsztaty tematyczne, nauka języków obcych, zajęcia z obsługi nowoczesnych technologii oraz różnorodne formy aktywności artystycznej pozwalają rozwijać zainteresowania i odkrywać nowe pasje. Dzięki temu uczestnicy z większą swobodą odnajdują się w zmieniającej się rzeczywistości i pozostają aktywni zarówno społecznie, jak i kulturalnie. Nasza świętochłowicka uczelnia jest przestrzenią dyskusji, wymiany myśli i miejscem, w którym w komfortowy sposób srebrne pokolenie uczy się i włącza do cyfrowego, dynamicznie zmieniającego się świata.

Świętochłowice konsekwentnie rozwijają działania skierowane do seniorów, tworząc przestrzeń sprzyjającą aktywnemu starzeniu się i integracji mieszkańców. Słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku odgrywają w tym procesie niezwykle ważną rolę. Angażują się w inicjatywy społeczne, wydarzenia kulturalne, wolontariaty oraz projekty międzypokoleniowe, pokazując, że doświadczenie i aktywność są ogromnym kapitałem dla całego miasta.

W tym roku szczególne słowa uznania kieruję do teatru OdNowa, który obchodzi dekadę swojej działalności. Studenci świętochłowickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku swoje artystyczne dossier budują z niezwykłą konsekwencją i pieczołowitością, kształtując umiejętności sceniczne we współpracy z Teatrem Witkacego w Zakopanem. Mecenat ten w połączeniu z potencjałem aktorskim świętochłowickich seniorów przynosi godne uwagi i trwale zapadające w pamięć efekty, które zdobywają uznanie wymagającej publiczności zarówno na deskach miejskich scen, jak i poza nimi. Wyrażając podziw dla Państwa działalności, gratuluję scenicznych osiągnięć i życzę satysfakcji z działalności artystycznej.

Nowy rok akademicki to kolejny etap wspólnej drogi – pełnej inspiracji, zdobywania wiedzy i budowania relacji. Wszystkim słuchaczom Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Świętochłowicach życzę niegasnącej ciekawości świata, satysfakcji z każdej podjętej aktywności, wielu inspirujących spotkań oraz zdrowia i energii do realizowania kolejnych planów. Do zobaczenia podczas zajęć akademickich!

Daniel Beger
Prezydent Miasta

E-mail

Do: Ogólnopolskiej Federacji Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Nowym Sączu
Od: Świętochłowskich Studentów, którzy nie mają czasu na starzenie się
Półtorej dekady w biegu, czyli jak UTW w Świętochłowicach zawstydza nastolatków

I tak to się zaczęło

Szanowni Państwo,

Z wielką radością pragniemy zameldować, że Uniwersytet Trzeciego Wieku w Świętochłowicach hucznie i nieprzerwanie świętuje **15-lecie swojego istnienia !**

Świętochłowice, jak powszechnie wiadomo, geograficznym gigantem nie są. Powierzchniowo skromne, ludnościowo kameralne – mogłoby się wydawać, że życie płynie tu spokojnie. Nic bardziej mylnego. Nasz UTW to prawdziwa lokomotywa zmian, która od 15 lat pędzi po torach aktywności z prędkością, której mogłyby nam pozazdrościć młodsze pokolenia.

Głód wiedzy, który nie mija z wiekiem

Zacznijmy od fundamentu, czyli od nauki. Naszymi patronackimi uczelniami były i są:

AWF w Katowicach, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie i aktualnie Uniwersytet SWPS w Katowicach.

Wykłady na naszym UTW odbywają się co tydzień – bez wyjątków i bez taryfy ulgowej. Przez te 15 lat przewinęły się u nas najróżniejsze, niezwykle ambitne dziedziny wiedzy: począwszy od literatury, przez historię, medycynę, psychologię, socjologię, astronomię, muzykę, historię sztuki, geografę, aż po skomplikowane zagadnienia naukowe.

I wiecie co? Mimo metryki, nasi Słuchacze co tydzień zapełniają salę do ostatniego miejsca. Słuchamy z zapartym tchem, notujemy, dyskutujemy i – po prostu – cały czas ogromnie dużo się uczymy. Nasz uniwersytet udowadnia, że szare komórki nie przechodzą na emeryturę!

Edukacja w terenie, czyli: „Kto żyje widzi dużo, kto podróżuje widzi więcej”

Nasza pasja do poznawania świata nie kończy się jednak na sali wykładowej. Przez półtorej dekady zorganizowaliśmy niezliczoną liczbę wyjazdów jednodniowych i kilkudniowych, ale zapomnijcie o nudnym "chodzeniu za przewodnikiem". Nasze wycieczki mają charakter przede wszystkim edukacyjny i kulturalny. To one sprzyjają pełniejszej integracji, pozwalają pogłębić i zweryfikować zdobytą niegdyś wiedzę, sprawdzić swą sprawność i fizyczną kondycję czy oderwać się chociaż na chwilę od szarej codzienności.

Gdzie nas nie było! Odkrywaliśmy na nowo uroki majestatycznych Tatr, malowniczych Pienin, pobliskiej Jury z Ojcowem i Pieskową Skałą czy pięknego Beskidu Śląskiego, czerpiąc nowe pokłady energii w kontakcie z naturą. Wędrowaliśmy szlakiem krakowskich zabytków, oglądając z zachwytem unikatową wystawę porcelany miśnieńskiej na Wawelu; snując się w komnatach zamków w Będzinie, Mosznej, Pszczynie, Baranowie, Uniejowie, a także w romantycznej atmosferze walewickiego parku „odkurzaliśmy” często zapomniane karty historii. W poszukiwaniu nowych wrażeń (a może cennego kruszcu) schodziliśmy nawet w głąb Ziemi, pokonując labirynt podziemnych korytarzy tarnogórskiej kopalni srebra, bocheńskiej kopalni soli, czy zabrzańkiej kopalni Guido ... zaglądaliśmy nawet do zakamarków rezydencji Prezydenta RP w Wiśle. Dzięki wieloletniej współpracy z firmą KAWON sprawdzaliśmy w praktyce, jak uprawia się zioła i jak medycyna naturalna łączy się z nauką. Łączymy przyjemne z pożytecznym, a z każdego wyjazdu wracamy mądrzejsi.

Jak dobrze mieć Patrona

Kultura, sport i... ostra amunicja

Żeby jednak nie było, że tylko czytamy i zwiedzamy – działamy na tylu frontach, że czasem sami gubimy się w naszym własnym grafiku:

- **teatr pełen pasji:** tak, mamy własny teatr - OdNowa - nasze spektakle to dowód na to, że prawdziwy talent nie patrzy w dowód osobisty, a scenicznej energii mógłby nam pozazdrościć niejeden zawodowy aktor

- **w zdrowym ciele...:** joga ? Proszę bardzo, rozciągamy się tak, że grawitacja kapitułuje. Ćwiczenia ogólnorozwojowe ? Obowiązkowo, dbamy o kondycję z pełnym zaangażowaniem, nawet tańczymy zespołowo w Aster Dance

- **Świętochłowska Uniwersjada Seniorów** - do organizacji tego przedsięwzięcia zainspirowała nas Ogólnopolska Olimpiada Seniorów w Łazach. Organizacja tej regionalnej w swym zamyśle imprezy spotkała się z życzliwym przyjęciem i stworzyła wspaniałą okazję do integracji lokalnej społeczności i niewątpliwej promocji Świętochłowic. Atmosfera dobrej zabawy i sportowej rywalizacji towarzyszyła reprezentacjom UTW naszego regionu: z Bytomia, Chorzowa, Jaworzna, Katowic, Pszczyny, Rudy Śląskiej, Rybnika, Zabrze i Żor. Naszymi gośćmi były także zaprzyjaźnione UTW z Kłaja i Miechowa.

- **oko snajpera:** Dla tych, którym joga nie podnosi wystarczająco adrenaliny, mamy... strzelectwo; potrafimy celnie trafiać w dziesiątkę, co czyni z nas prawdopodobnie najbardziej elitarną i bezpieczną na drogach, le groźną na strzelnicy grupę studentów - seniorów w kraju.

Spełnieni

Podsumowanie

Nasze miasto może i jest małe na mapie, ale serca, energia i zapał słuchaczy UTW w Świętochłowicach są gigantyczne. Przez 15 lat udowodniliśmy, że jesteśmy zgrani, niezwykle aktywni i wciąż ciekawi świata. Stworzyliśmy wielką, radosną rodzinę, która pokazuje, że najlepsze uniwersyteckie lata i prawdziwy głód wiedzy mogą iść w parze z dojrzałością. Jako organizacja zostaliśmy uhonorowani tytułem Zasłużonego dla Miasta Świętochłowic.

Meldujemy gotowość na kolejne 15 lat pełnych nauki, podróży, teatralnych premier i celnych strzałów! Dziękujemy Ogólnopolskiej Federacji UTW za wspieranie naszych działań, z Waszą pomocą jesteśmy profesjonalnym UTW!

Z akademickim i dynamicznym pozdrowieniem

Studenci UTW w Świętochłowicach

Wydarzyło się

W dniach 18–19 czerwca 2026 r. w Nowym Sączu odbyło się Ogólnopolskie Forum Trzeciego Wieku, zorganizowane przez Ogólnopolską Federację Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku: **Wspólnie o edukacji, współpracy i przyszłości liderów UTW.**

W wydarzeniu uczestniczyło 100 osób – przedstawicieli Uniwersytetów Trzeciego Wieku i organizacji działających na rzecz osób starszych, ekspertów, prelegentów oraz zaproszonych gości. Forum było okazją do spotkania środowiska zaangażowanego w rozwój edukacji senioralnej, wymiany doświadczeń oraz rozmowy o wyzwaniach, przed którymi stoją dziś UTW. Program wydarzenia łączył prezentację dobrych praktyk, wystąpienia ekspertów oraz aktywną pracę uczestników, tworząc przestrzeń do wspólnej refleksji nad przyszłością ruchu UTW i rolą liderów organizacji seniorskich. W programie pierwszego dnia znalazła się prezentacja projektu „Profesjonalne seniorskie NGO”, realizowanego przez Ogólnopolską Federację Stowarzyszeń UTW. Informację o projekcie przedstawili Katarzyna Borczyk, Daniel Jachimowicz i Wojciech Nalepa. Jednym z uroczystych punktów Forum było wręczenie certyfikatów „PROFESJONALNY UTW” organizacjom uczestniczącym w procesie certyfikacji i wdrażania standardów działania UTW. Certyfikaty odebrali przedstawiciele: sześciu UTW, wśród nich nasz Świętochłowski UTW.

fot. archiwum OFSUTW

Drugi dzień Ogólnopolskiego Forum Trzeciego Wieku miał charakter aktywnej pracy uczestników. Pod kierunkiem dr hab. Doroty Gierszewski, prof. UJ, z Instytutu Pedagogiki UJ, odbył się networking w formule stolikowej. Uczestnicy dzielili się doświadczeniami, omawiali problemy, z którymi mierzą się w codziennej działalności, oraz formułowali spostrzeżenia dotyczące przyszłości Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Zebrane podczas pracy stolikowej refleksje pokazały, że współczesny lider UTW pełni wiele ról jednocześnie. Jest organizatorem, koordynatorem działań, osobą pozyskującą środki, animatorem społeczności, mediatorem i reprezentantem organizacji w kontaktach z samorządem oraz instytucjami lokalnymi. Uczestnicy podkreślali, że lider powinien być także osobą otwartą, empatyczną, konsekwentną i gotową do ciągłego uczenia się.

W rozmowach często powracał temat kompetencji potrzebnych do skutecznego prowadzenia organizacji.

Uczestnicy zwracali uwagę, że liderzy UTW potrzebują realnego wsparcia – nie tylko inspiracji, ale również konkretnych narzędzi ułatwiających codzienną pracę.

Wśród zgłaszanych potrzeb znalazły się m.in. szkolenia z zakresu zarządzania, praktyczne wsparcie w pozyskiwaniu grantów, dostęp do bazy wykładowców i ekspertów, wymiana doświadczeń między organizacjami, regionalne spotkania szkoleniowe, współpraca z lokalnymi NGO i samorządami, a także działania przeciwdziałające wypaleniu liderów. Dużo miejsca poświęcono również przyszłości liderowania w Uniwersytetach Trzeciego Wieku.

Uczestnicy podkreślali, że przygotowanie nowych liderów powinno odbywać się poprzez stopniowe włączanie ich w działania organizacji, powierzanie konkretnych zadań, wspólne rozwiązywanie problemów i docenianie zaangażowania. Wskazywano, że sukcesja w organizacjach seniorskich wymaga czasu, zaufania, życzliwej atmosfery oraz gotowości do dzielenia się odpowiedzialnością.

Osobny blok rozmów dotyczył współpracy międzypokoleniowej i lokalnych partnerstw. Jako przykłady działań wskazywano współpracę z przedszkolami, szkołami, uczelniami, samorządami, instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi i biznesem. Uczestnicy rozmawiali także o tym, jak mówić o Uniwersytetach Trzeciego Wieku, aby wzmacniać ich społeczne znaczenie. Wskazywano na potrzebę obecności w Internecie i mediach społecznościowych, współpracy z lokalną prasą i radiem, organizowania otwartych spotkań i wydarzeń, prezentowania dorobku słuchaczy, prowadzenia kronik, publikacji i biuletynów oraz dokumentowania działalności w formie cyfrowej. Podkreślano, że widoczność UTW w środowisku lokalnym pomaga budować zaufanie, przyciągać nowych uczestników i wzmacniać pozycję organizacji. Efekty pracy poszczególnych grup zostały zaprezentowane podczas sesji podsumowującej. Był to ważny głos środowiska UTW w rozmowie o edukacji senioralnej, aktywności społecznej osób starszych, współpracy lokalnej i rozwoju liderów. Wspólna refleksja i dalsza współpraca Forum pokazało, że Uniwersytety Trzeciego Wieku, mimo różnorodności doświadczeń i lokalnych uwarunkowań, mierzą się z podobnymi wyzwaniem. Potrzebują dobrze przygotowanych liderów, silnych zespołów, współpracy z partnerami lokalnymi, stabilnych źródeł finansowania, skutecznej komunikacji i przestrzeni do wymiany doświadczeń. Jednocześnie spotkanie w Nowym Sączu potwierdziło ogromny potencjał środowiska UTW.

Uczestnicy chętnie dzielili się przykładami własnych działań, rozmawiali o problemach i poszukiwali praktycznych rozwiązań. Taka wymiana doświadczeń jest jedną z największych wartości Forum – pozwala uczyć się od siebie nawzajem i budować poczucie wspólnoty środowiska Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

Konferencję zorganizowano w ramach projektu „Ogólnopolskie Forum Trzeciego Wieku”

Ogólnopolski Newsletter UTW Nr.2/2026

Liderzy organizacji seniorskich współtworzyli nowe rozwiązania na rzecz partycypacji osób starszych

W dniach 13–15 lipca 2026 r. w Podegrodziu odbył się trzydniowy ekspercki panel konsultacyjno-koncepcyjny zorganizowany przez Ogólnopolską Federację Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Wzięło w nim udział dziesięcioro liderów i liderki organizacji seniorskich z Krosna, Leszna, Świętochłowic, Gliwic i Kielc, **reprezentujących województwa: podkarpackie, wielkopolskie, śląskie i świętokrzyskie**. Uczestnicy, działający jako eksperci-wolontariusze, nie byli odbiorcami gotowego programu, lecz aktywnymi współtwórcami nowego rozwiązania służącego zwiększeniu udziału osób starszych w konsultacjach społecznych i procesach decyzyjnych.

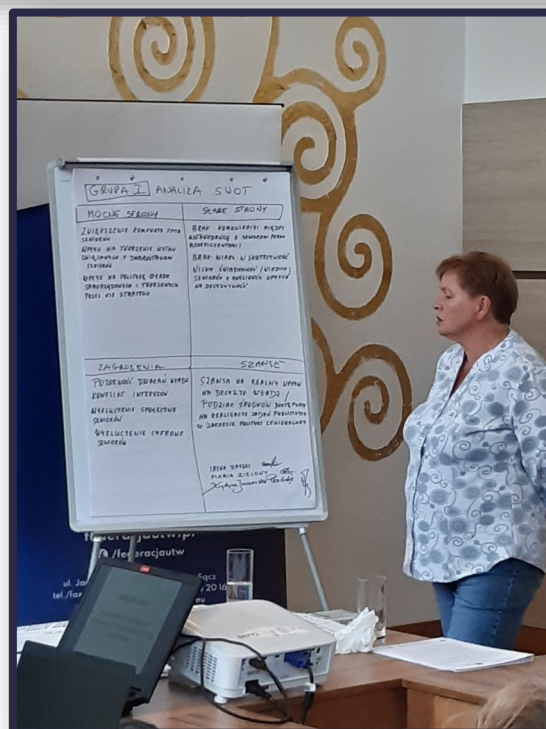
W ciągu 20 godzin pracy ekspercko-konsultacyjnej wykorzystywali swoją wiedzę, doświadczenie oraz praktykę zdobytą podczas wieloletniej działalności na rzecz osób starszych i organizacji seniorskich. Dzięki temu proponowane rozwiązania mogły być analizowane i oceniane z perspektywy rzeczywistych potrzeb oraz codziennych doświadczeń środowiska senioralnego.

Podczas moderowanych dyskusji i pracy zespołowej uczestnicy identyfikowali najważniejsze potrzeby, problemy i wyzwania związane z szerszym udziałem osób starszych w życiu społecznym, konsultacjach publicznych i procesach współdecydowania. Zastanawiali się również, jakie bariery ograniczają zaangażowanie seniorów oraz w jaki sposób można je skutecznie zmniejszać.

Efekt trzypodniowej pracy były propozycje, wnioski i rekomendacje dotyczące dalszego rozwoju Polskiego Forum Seniorów, jego regulaminu, platformy internetowej oraz nowej formuły włączania osób starszych w konsultacje i procesy decyzyjne.

Jednym z głównych obszarów pracy była analiza obowiązującego Regulaminu Polskiego Forum Seniorów oraz przygotowanie propozycji zmian odpowiadających aktualnym potrzebom organizacji seniorskich. Uczestnicy przedstawiali własne opinie i wnioski dotyczące zasad funkcjonowania Forum, sposobu prowadzenia konsultacji oraz możliwości szerszego włączania osób starszych w opracowywanie opinii, rekomendacji i stanowisk dotyczących ważnych dla nich spraw.

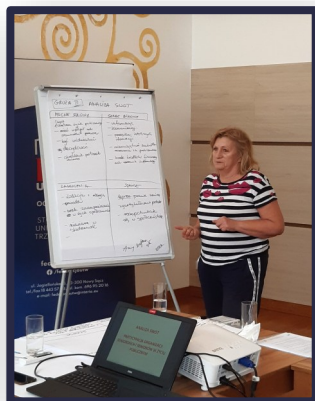
Liderzy organizacji seniorskich współtworzyli również koncepcję i założenia programowe innowacyjnego cyklu warsztatowo-doradczego „Akademia Ambasadorów Polskiego Forum Seniorów”. Rozmawiali o kompetencjach potrzebnych ambasadorom Forum, możliwych formach angażowania środowisk lokalnych oraz sposobach przygotowania uczestników Akademii do aktywnego udziału w procesach konsultacyjnych.

Istotną część prac poświęcono także dalszemu rozwojowi strony internetowej forumseniorow.pl jako narzędzia komunikacji, konsultowania stanowisk, wymiany informacji i aktywizowania środowiska senioralnego. Uczestnicy wskazywali rozwiązania, które mogą zwiększyć jej dostępność, użyteczność oraz znaczenie w budowaniu ogólnopolskiej współpracy organizacji seniorskich.

Efektem trzydniowej pracy były propozycje, wnioski i rekomendacje dotyczące dalszego rozwoju Polskiego Forum Seniorów, jego regulaminu, platformy internetowej oraz nowej formuły włączania osób starszych w konsultacje i procesy decyzyjne.

Wypracowane rozwiązania zostaną wykorzystane w kolejnych etapach projektu i poddane pilotażowemu wdrożeniu w skali ogólnopolskiej. Obejmie ono między innymi rozwój Polskiego Forum Seniorów, poszerzenie grona jego sygnatariuszy, prowadzenie platformy forumseniorow.pl według nowej formuły oraz organizację trzech edycji „Akademii Ambasadorów Polskiego Forum Seniorów”.

fot. archiwum OFSUTW

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za zaangażowanie, otwartość, odpowiedzialność i ekspercki wkład w tworzenie rozwiązań, które mają wzmacniać głos osób starszych w życiu publicznym.

Panel został zrealizowany w ramach projektu „ASY Partycypacji – innowacyjne rozwiązanie na powszechne partycypowanie”, dofinansowanego ze środków Programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „AKTYWNI SENIORZY – ASY” na lata 2026–2030, edycja 2026

Jak to się zaczęło

W 2016 roku – 6-tym roku działalności grupa Słuchaczy podjęła inicjatywę zmierzającą do powstania zespołu teatralnego w naszym Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Świętochłowicach. Realizację tego pomysłu rozpoczęto przez nawiązanie współpracy z Teatrem St. I. Witkacego w Zakopanem.

Powstał projekt pn.: „Witkacy w Świętochłowicach na bis”. Tu wyjaśnić należy, dlaczego „na bis” : ponieważ po raz pierwszy Witkacy gościć w Świętochłowicach w 1993 r. na warsztatach teatralnych dla młodzieży, które odbyły się w Domu Kultury „Grot” w Lipinach.

Członkowie Zespołu zadawali sobie pytanie: czy to zamiar realizacji młodzieńczych marzeń o aktorstwie, czy też tylko trochę „zwariowany” i zarazem odważny pomysł będący kolejnym wyzwaniem, dostarczającym nowych doświadczeń.

Niektórzy z nas wątpili w powodzenie tego przedsięwzięcia, czekały nas godziny mozolnych prób pod okiem – **Andrzeja Bieniasa – reżysera i aktora Teatru „Witkacego” w Zakopanem.**

Warto uzmysłowić sobie, że warsztaty miały umożliwić nam zdobycie nie tylko umiejętności pracy zespołowej ale przede wszystkim nauczyć nas zrozumienia drugiego człowieka; nie „ja” jestem ważny, tylko „Ty” i dopiero przez Ciebie zaczynam istnieć „ja”. Rozpoczęliśmy pracę nad świadomością oddechu i własnego ciała, nad głosem czyli konsekwencją oddechu i myśli, w ten sposób uwalnialiśmy się od stresu i mogliśmy skupić się na partnerze scenicznym. Poprzez zajęcia rytmiczne szukaliśmy w sobie rytmu oddechu, bicia serca i pracowaliśmy nad znajdowaniem wspólnego rytmu spektaklu, a podstawą była umiejętność słuchania. Ćwiczyliśmy etiudy zawierające natychmiastowe zmiany nastroju, które pomagały na scenie bardzo precyzyjnie dotknąć tego co w teatrze najważniejsze, czyli „Abstrakcja” i „Absurd”. Pomagają wykluczyć logikę i skupić się na czystych emocjach, w myśl zasady: „ Teatr nie jest do opowiadania, tylko do dziania się” . Zrozumienie tekstu i umiejętne przekazanie go widzowi, bez zbytej teatralizacji - celem tych ćwiczeń było nauczenie się i zrozumienie, że teatr w teatrze jest rzeczą najtrudniejszą. Jednym z najtrudniejszych zadań były ćwiczenia na tzw. "kontakcie" (lustro, przeciąganie liny, pustynia, Arktyka), pomagające w uzyskaniu większej pewności siebie, tak, żeby każda chwila na scenie była zbawieniem a nie przekleństwem.

W efekcie zapał i determinacja uczestników projektu dały pożądaną, zaskakująco dobry efekt udowodniliśmy, że wiek nie jest przeszkodą aby zostać prawdziwym aktorem.

W 2016 r. Zespół teatru współtworzyli:

Panie: Teresa Adamus, Urszula Czyżewska, Jadwiga Denysiewicz, Zofia Drużdż, Teresa Geisler, Wiesława Kącka, Jadwiga Kłoska i Krystyna Rawska.

Panowie: Stefan Czerny, Ginter Karwoth, Jerzy Kryczka, Bernard Kurpas, Jan Nagiel i Jan Rybiński.

Następnie do Zespołu dołączyły: Grażyna Mazurek, Irena Malarek i kolejno, Maja Malik, Irena Niepla i Czesława Tomczyk.

Chłopcy wg St. Grochowiaką - premiera 31.05.2016 r., czyli nasz teatralny debiut ...

„Chłopcy” wg St. Grochowiaką to opowieść miłości. Miłości do życia. Życia pełnego, a nie rozumianego tak jak dzisiaj, od jednego punktu do drugiego. Nie przepełnionego konsumpcjonizmem i małymi plastikowymi pragnieniami. Bohaterowie dramatu, to ludzie pragnący wyskoczyć poza nawias, nie zgadzający się ze stereotypami, że oto coś zostało mi przypisane i nie ma od tego odstępstwa.

To ludzie tworzący swoją własną rzeczywistość. Pełną walki, ale walki nie okupionej czyjąś krwią. To wreszcie ludzie na wskroś młodzi, ciągle poszukujący siebie i swojej drogi. Błądzący, ale potrafiący się do tego przyznać, przed sobą i przed światem, który ich otacza. To historia pełna humoru, przesiąkniętego gorzkim przeświadczeniem, że wszystko za nich zostało postanowione.

A przecież są. A przecież wystarczy spytać czego pragną....

„ Nie dać się zaszufładować !!!” . Uniwersytet Trzeciego Wieku jest właśnie taką enklawą pośród świata z receptą gotową na życie.

Ta chęć poznania do której namawiamy każde nowonarodzone dziecko, a która z wiekiem zaczyna haniebnie zanikać, w tym miejscu nie ginie. Stąd pomysł połączenia tej nadludzkiej energii z dramatem, który dzięki tej syntezie zyskał wymiar ponadczasowy i uniwersalny.

To hasło powinno przyświecać dziś każdej istocie, która waży nazwać siebie człowiekiem.

Droga, którą wspólnie dążymy już jest sukcesem, a co nas czeka na mecie ? Tego nie wie nikt.

A niewiedza i brak strachu przed przyznaniem się do niej, to najpotężniejsza oznaka młodości.

Chłopcy w akcji

Hrabina i Profesor

Kalmitowe

Przełożona

Przyjęcie na cześć Kalmitowej

Siostra Maria

Rodzina w komplecie

Wiktoryna

Pułapka—premiera 13 października 2017r.

W dniu 13 października 2017r. – inaugurując drugi sezon w Teatrze OdNowa aktorzy zaprezentowali spektakl na podstawie tekstów Monty Pythona – PUŁAPKA

Do publiczności skierowali następujące słowa:

Drodzy Przyjaciele, Wy, którzy kochacie sztukę. Pozwólcie, że zabierzemy Was w podróż do świata w którym wszystko jest możliwe, gdzie logika jest dawno zapomnianym słowem.

Do świata w którym nikt nie boi się powiedzieć: „Nie rozumiem”. Wydawałoby się, że to najczarniejszy z koszmarów .Nic bardziej mylnego.

W tym świecie znajdują się ludzie, którzy o jednym, ale za to najważniejszym nie zapomnieli i zdaje się nigdy nie zapomną.

Nie zapomnieli jak się śmiać. Nie tylko z innych i otaczającego ich świata, ale przede wszystkim z samych siebie.

Dlaczego „Pułapka” ?

Ponieważ żyjemy w świecie, w którym możliwość dogadania się, graniczy z niemożliwością. Tę pułapkę sami na siebie zastawiamy, zapominając kim chcieliśmy być jako dzieci. Jakie mieliśmy marzenia. Zapominamy, że drugi człowiek jest ulepiony dokładnie z tej samej gliny co my.

W czym tkwi problem?

W tym, że nie patrzymy codziennie w lustro i nie zadajemy sobie pytania:

„KIM TAK NAPRAWDĘ CHCĘ BYĆ ?”

Myślę, że w tym momencie co bystrzejsi domyślili się o co chodzi. Tak, tak, nie mylicie się.

Zastawiliśmy na Was pułapkę. Chcemy, żebyście przyjrzeni się sobie samym, czyli człowiekowi, którym każdy z nas się mianuje.

Nie po to, żeby się załamać i stwierdzić, że ludzkość nie ma sensu. Stanowczo nie !!!!

Pośmiej się z samego siebie. Nie bój się, to nie boli.

Sztuka to coś, co pozwala nam się wznieść ponad problemy.

Sztuka sprawia, że jesteśmy piękniejsi, szczęśliwsi i lepsi.

Jeżeli poprzez śmiech dojdzie do każdego z nas, że nie jesteśmy idealni, łatwiej będzie nam żyć. Zrzucimy z siebie balast nadęcia i z uśmiechem jutro spojrzemy na sąsiada, sprzedawczynię, celnika, komiwojażera, sprzedawcę łóżek, urzędnika, ojca, matkę, syna, córkę, a także na samego siebie.

*Łóżko z materacem I. Malarek,
T. Adamus, St. Czerny J. Kryczka G.Mazurek*

*Lekcja samoobrony J. Denysiewicz, T. Geisler,
S. Czerny, B. Kurpas, J. Kryczka*

Martwa papuga T. Adamus i J. Kryczka

Porady zawodowe Z. Drużdż, B. Kurpas

*Przemytnik
W. Kącka, G. Karwoth, T. Geisler, B. Kurpas*

*Rozmowa wstępna
U. Czyżewska, K. Rawska*

Zespół Teatru OdNowa

Pułapka wg Monty Phytona - premiera 13 października 2017r. – Słowo Reżysera

Spektakl, zatytułowany "Pułapka", to swoiste połączenie teatru absurdu i groteski. Całość osadzona w świecie kafkowskiej niemożliwości, pomoże nam (twórcom) spojrzeć na dzisiejszy świat, pełen nieporozumień, obcości wobec drugiego człowieka.

Niemoc jaka towarzyszy dzisiejszemu petentowi, jest rewelacyjnym pretekstem do ukazania jej w krzywym zwierciadle. I tu chcemy wspomóc się twórczością kultowej grupy Monty Pythona.

Absurd i abstrakcja zawarte w ich skeczach, dają niesamowite możliwości teatralne. Formalizm i odcięcie się od tak zwanej psychologicznej strony problemu, pozwolą nam wprowadzić widza w świat humoru na najwyższym (mam nadzieję) poziomie. Przeszłość pokazała, że udało nam się stworzyć mocną i gotową na wszystko grupę teatralną. Poprzednia realizacja - "Chłopcy" Grochowiaka - z powodzeniem budzi w widzach szczerą śmiech i nie mniej szczerą refleksję, a nieustające próby o granie spektaklu są na to najlepszym dowodem.

Andrzej Bienias – reżyser

Kubuś Puchatek—premiera 17 lutego 2019r.

Po spektaklach „Chłopców” Grochowiaka i „Pułapki” wg tekstów Monthy Pytona, wciąż byliśmy głodni nowych wyzwania. Skoro już zaczęliśmy się wspinać po schodach teatralnej przygody, byłoby bezsensowne schodzić w dół przed zdobyciem szczytu.

Tak też było i tym razem. W naszym Teatrze „OdNowa”, doszliśmy do przekonania, że jesteśmy - grupą seniorów doświadczoną teatralnie i życiowo.

Byliśmy pewni, że nie szukanie tematu, a szukanie nowego widza przysporzy nam najwięcej radości.

A jeśli „nowy”, to może niech będzie ten najbardziej wymagający - dziecko.

Taki widz to skarb i do takiego widza trzeba podejść jak do najlepszego przyjaciela.

Dlatego postanowiliśmy zrobić spektakl, który będzie spotkaniem młodego i dojrzałego widza. Wybraliśmy więc Kubusia Puchatka i jego przyjaciół według A.A. Milne' go, autora, który łączy pokolenia.

To opowieść pełna przyjaźni, pięknych myśli i przygód, które wciągną każdego widza.

Byliśmy przekonani, że nasz nowy spektakl trafi w gusta zarówno dzieci jak i dorosłych,

a ci drudzy z przyjemnością zrzucą z siebie bagaż dojrzałości i wrócą z nami do Stumilowego Lasu.

Wierzyliśmy, że zabawne historie Kubusia Puchatka i jego przyjaciół przysporzą

nie tylko miłych przeżyć ale będą inspiracją do budowania świata przyjaźni

I tak też się stało

*Rozmowa wstępna
U. Czyżewska, K. Rawska*

Puchatek, Królik i Krewni

Reżyser

Maleństwo wpadło do wody

Wywiad z Andrzejem Bieniasem

Rozmowa Głosu Seniora z reżyserem i aktorem Andrzejem Bieniasem o współpracy Teatru im. St. I. Witkiewicza w Zakopanem z UTW w Świętochłowicach

Andrzej Bienias: Kiedy spotkaliśmy się po raz pierwszy, przyświecała nam jedna myśl – "Warsztaty", czyli poznawanie i odkrywanie w sobie czegoś nowego. Stąd też nazwa naszej trupy. **OdNowa** rozumiane dwójako. Po pierwsze, czytane oddzielnie daje nam rozpoczynanie drogi od początku, bez powielania błędów przyzwyczajenia. Gatunek ludzki z natury swojej jest bardzo leniwy i kiedy nie zostaje przymuszony do poszukiwania, zawsze pójdzie starą, wytartą ścieżką. Po drugie, **OdNowa** czytane razem, pozwala nam odechnąć i zregenerować siły, by z nową energią ruszyć przed siebie.

Świat Kubusia Puchatka jest wielopoziomowy. Ten sam tekst wywołuje śmiech u dzieci, a zadumę u dorosłych. W taki sposób są tworzone współczesne długometrażowe filmy animowane. Czy zdecydowało to o wyborze repertuaru? Czy chcieli Państwo zrobić spektakl dla dzieci i równocześnie ich dziadków?

Andrzej Bienias: To poszukiwanie wyzwań, wyznaczanie nowych celów zmusiło nas do zastanowienia się, co jeszcze po dwóch wspólnie zrobionych spektaklach może nas zaskoczyć i pchnąć do przodu. Krystyna Rawska wpadła na pomysł zrobienia bajki dla dzieci. Po tylu latach na scenie wiedziałem, że widza bardziej wymagającego i szczerzego nie ma w całym wszechświecie. Pomyślałem, jeśli spadać to z konia najwyższego. Potem pozostał wybór tekstu. Chcieliśmy, by rodzice czy dziadkowie czekający na swe pociechy nie przeżywali katuszy wywoływanych infantylną intrygą. Trzeba było upiec dwie pieczenie na jednym ogniu, czyli postawić na klasykę gatunku. To, że dziecko nie zrozumie niektórych przekazów filozoficznych w niczym nam nie przeszkadzało. Przymus zrozumienia sztuki jest ogólnie rzecz biorąc wytworem jajogłowych idiotów, którzy z powodu takich, czy innych powodów sami tworzyć sztuki nie potrafią. Udało się przełamać strach i powstał spektakl, który łączy pokolenia.

Jak długo trwało przygotowanie spektaklu i jak rozwiązano problem odległości między Zakopanem, a Świętochłowicami? Gdzie odbywały się próby?

Andrzej Bienias: Próby czytane rozpoczęły się we wrześniu 2018r., w listopadzie rozpoczęliśmy już próby z udziałem reżysera na scenie Centrum Kultury Śląskiej na Zgodzie. Na ogół były dwudniowe, we wtorkowe popołudnia i w środy rano. Reżyser zawsze przyjeżdżał do Świętochłowic.. Premiera Kubusia odbyła się w dniu 17 lutego 2019r.

Czy życie zawodowe aktorów było związane ze sceną, czy też aktorstwo to dla nich nowa aktywność?

Andrzej Bienias: Z tego co wiem, niektórzy dotykali teatru, ale w trochę inny sposób niż miałem czelność im zaproponować. Przeszłość teatralna moich przyjaciół z UTW bardziej skupiała się na słowie i na sensie tego słowa. Ja zaproponowałem skok na głęboką wodę. Improwizacja, praca nad ciałem i to, co jest w teatrze najtrudniejsze, czyli bezgraniczny kontakt z widzem. Od wielu lat tak zwana czwarta ściana, dzieląca aktora od widza nie istnieje. Niestety okazuje się, że tylko teoretycznie. Kiedy mamy zwrócić się bezpośrednio do człowieka siedzącego na widowni, paraliżuje nas strach. Jest to odwieczny strach przed obcym. Poprzez ćwiczenia rozluźniające, pracę nad oddechem, jogę i tai chi, udało nam się ten stres pokonać. Po drugie udało mi się przekonać aktorów do mojej filozofii bycia na scenie. Nie ja jestem ważny, tylko Ty. Dopiero poprzez Ciebie jestem w stanie usłyszeć i poczuć siebie. To był trudny czas, ale efekty, które osiągnęliśmy pozwoliły nam zrobić wspaniałe rzeczy. Teatr to w największej mierze spotkanie z drugim człowiekiem. Tylko wtedy teatr ma sens.

Samo życie—premiera 12 października 2022r.

„Samo życie” spektakl złożony z tekstów kabaretowych (i nie tylko) z okresu XX-lecia międzywojennego, a także późniejszych autorstwa Słonimskiego, Tuwima, Mrożka i Grodzieńskiej - był przedsięwzięciem międzypokoleniowym.

Jego realizacja dowodzi, że jesteśmy zespołem doświadczonym życiowo i teatralnie, który konsekwentnie wspina się po schodach teatralnej drabiny, stawiając przed sobą coraz to nowe wyzwania. Zespół zaprosił do udziału w tym spektaklu młodzież licealną Zespołu Szkół Salezjańskich Don Bosko w Świętochłowicach. Nasza wspólna praca nad przygotowaniem spektaklu przysporzyła nam wiele radości i nowych doświadczeń.

Młodzież ze szkoły salezjańskiej Don Bosko

Na scenie w Teatrze w Zakopanym „Witkacy”

Reżyser spektaklu Krzysztof Wnuk – Teatr im. St. I. Witkiewicza przekonał nas, że dzięki sztuce potrafimy wznosić się ponad problemy, pośmiać się z samych siebie, ponieważ sztuka sprawia, że czujemy się szczęśliwsi i lepsi, a nawet młodszy – ciągle poszukujący siebie i swojej drogi.

- Świętochłowska premiera **12 października 2022 r.** odbyła się w Centrum Kultury Śląskiej – Zgoda
- Zakopiańska premiera **18 listopada 2022 r.** Teatr im. St. I. Witkiewicza „Witkacy”
- Uniwersytet SWPS w Katowicach – Dzień Otwarty **16 stycznia 2024 r.**

Joanna Kulmowa w wierszu zatytułowanym „Po co jest teatr” pisała: ... „A teatr jest po to, żeby wszystko było inne niż dotąd . Żeby iść do domu w zamyśleniu, w zachwycie ...”

Graliśmy z nadzieją, że nasz spektakl będzie rozśmieszał Państwa, a śmiech to zdrowie i tego nam potrzeba.

Zespół Teatru OdNowa

Jak Honza Klepignat głupoty po świecie szukał—premiera 24 września 2025r.

RYSUJEK: WOJCIECH TADEUSZ PYTTEL

"JAK HONZA KLEPIGNAT GŁUPOTY PO ŚWIECIE SZUKAŁ"

PREMIERA: ŚRODA 24.09.2025, GODZ. 18:00
Centrum Kultury Śląskiej w Świętochłowicach
41-600 Świętochłowice, ul. Krauzego 1

SCENARIUSZ: MIROSŁAW ORZECZOWSKI
REŻYSERIA / MUZYKA / KOORDYNACJA: WOJCIECH TOMASZ PYTTEL
KOSTIUMY: AGNIESZKA JAKOWSKA
SCENOGRAFIA: RENATA GAJDA / JULIA PYTTEL / IDA PYTTEL
WYSTĘPUJĄ: Teatr "OdNowa" - Uniwersytet Trzeciego Wieku w Świętochłowicach
JADWIGA DENYSIEWICZ JERZY KRYCZKA IRENA NIEPLA
ZOFIA DRUŻDZ KRYSZYNA KUCIEL BOŻENA LESZKO
GRZEGORZ GABOR MARIA MALIK KRYSZYNA RAWSKA
AGNIESZKA JAKOWSKA GRAZYNA MAZUREK CZEŚŁAWA TOMCZYK

Kolejną, inicjatywą Teatru OdNowa - stanowiącą wyjątkowe wydarzenie artystyczne była premiera spektaklu „Jak Honza Klepignat głupoty po świecie szukał” w reżyserii Wojciecha Pyttel – absolwenta Uniwersytetu SWPS – Wydziału Zamiejscowego w Katowicach.

Naszym widzom zaproponowaliśmy podróż inspirowaną twórczością czeskiego pisarza Jana Drdy.

Komedia, na którą zaprosiliśmy, została napisana przez Mirosława Orzechowskiego na podstawie opowiadania czeskiego pisarza Jana Drdy "O głupiej górniczce"; to klasyczna opowieść drogi.

Ta historia pełna humoru, barwnych postaci i życiowych mądrości, które – choć podane z przymrużeniem oka – pozostają aktualne dla każdego pokolenia.

Honza, poczciwy bohater opowieści, wędrując po świecie w poszukiwaniu ludzkich słabości, staje się odbiciem naszych codziennych wyborów, pokazując, że komizm i refleksja mogą iść ze sobą w parze.

Jak zazwyczaj w tego typu historiach, znudzony monotonią dnia codziennego, główny bohater wyrusza w świat, zaznać przygód i dowiedzieć się czegoś o sobie.

Jest to spektakl uniwersalny, bez względu na wiek czy pochodzenie widza - w bohaterach tej historii, każdy mógł odnaleźć coś co już zna, a duża dawka humoru i krzywe zwierciadło, w którym ukazuje się nam świat Honzy, wywoływały uśmiech na twarzach publiczności.

Pomimo komediowego nastroju spektakl zmusza widzów do refleksji; bywa, że czasem zapominamy o tym co lub kto jest dla nas ważne, ruszamy wtedy na poszukiwania odmiany, ale nie zawsze odnajdujemy to, czego byśmy się spodziewali...

Z nadzieją, że zapewnił Państwu chwilę dobrej zabawy

Zespół OdNowa

Nasze podróże

Skoczów

W dniu 1 października 2025 r. pociągiem z Katowic do Skoczowa, wyruszyła grupa Słuchaczy naszego Uniwersytetu kochających podróże i ciekawych świata.

Tym razem zmierzaliśmy do jednego z najciekawszych i najstarszych miast Śląska Cieszyńskiego.

Na przestrzeni wieków Skoczów był trawiony wieloma pożarami i klęskami żywiołowymi. Wędrując ulicami miasta, zmierzaliśmy w stronę historycznego Rynku, podziwialiśmy małomiasteczkową, urokliwą zabudowę.

Celem naszej podróży było Muzeum im. Gustawa Morcinka (1891–1963) – poety i prozaika, pisarza, pośła oraz nauczyciela miejscowej szkoły, które mieści się w pięknej XVIII wiecznej rokokowej kamienicy. W muzeum znajduje się wystawa biograficzna, poświęcona Gustawowi Morcinkowi. Została tu przeniesiona w 1982 roku – wcześniej mieściła się w dawnym domu pisarza.

Ponadto eksponowane są zbiory związane z pradziejami Skoczowa i okolic (od epoki kamienia po wczesne średniowiecze). Część zbiorów archeologicznych pochodzi ze zbiorów mineraloga i etnografa Karola Prausa. Natomiast na pierwszym piętrze znajduje się ekspozycja poświęcona rzemiosłu na terenie Śląska Cieszyńskiego, gdzie znajdują się przedmioty związane m.in. z garbarstwem, garncarstwem, lutnictwem, rusznikarstwem, złotnictwem i zegarmistrzostwem.

Na wystawie biograficznej poświęconej Gustawowi Morcinkowi ; zgromadzono pamiątki rodzinne, dokumenty, odtworzono gabinet pisarza z autentycznymi meblami. Mieliśmy również okazję zapoznać się z ekspozycją, dotyczącą historii Skoczowa. Naszą przewodniczką po Muzeum była Pani Rozalia Wawrynkiewicz , która przez ponad dwie godziny, z wielką pasją i zaangażowaniem, przybliżyła nam postać pisarza oraz historię Skoczowa.

W programie naszego wyjazdu znalazł się spacer na Wzgórze Kaplicówka z Krzyżem Papieskim, upamiętniającym wizytę Papieża Jana Pawła II w 1995r. Ze wzgórza rozciąga się widok na Beskidy oraz dolinę Wisły.

W drodze powrotnej uczestnicy wyjazdu wyrażali zadowolenie z tej formy poznawania ciekawych historycznie miejsc.

Opracowanie: Danuta Zaręba

Pokój Gustawa Morcinka

Muzeum im. G. Morcinka

*Wzgórze Kaplicówka
i Krzyż Papieski*

Zasłuchani

Pamiątka z Muzeum w Skoczowie

Wadowice

W dniu 28 listopada 2025 r. udaliśmy się do Wadowic, rodzinnego miasta Karola Wojtyły; naszym celem było zwiedzenie **Domu Rodzinnego Ojca Świętego Jana Pawła II** – muzeum w domu rodzinnym papieża św. Jana Pawła II mieszczące się przy ulicy Kościelnej w Wadowicach obok Bazyliki Ofiarowania NMP, dokumentujące życie i działalność kapłańską, a także związki papieża z Wadowicami.

Misją Muzeum jest upamiętnianie i upowszechnianie wiedzy na temat życia i nauczania Ojca Świętego Jana Pawła II, którego pontyfikat i przesłanie zajmuje wyjątkowe miejsce w polskim dziedzictwie narodowym. Muzeum stara się przekazywać kolejnym pokoleniom osobę Jana Pawła II – jako wzór człowieka szlachetnego, mądrego, otwartego na innych ludzi, cieszącego się autorytetem i szacunkiem.

Poznaliśmy historię kamienicy: w XIX wieku kamienicę, będącą obecnie siedzibą muzeum, posiadał wiceburmistrz Wadowic, farmaceuta Seweryn Kurowski, uczestnik powstania styczniowego. W 1905 nabył ją cukiernik Józef Lisko, który w 1911 odsprzedał ją kupcowi Chaimowi Bałamuthowi, prezesowi gminy żydowskiej i radnemu miejskiemu. Właściciel posiadał na parterze od strony rynku sklep z artykułami technicznymi i elektrycznymi, od strony podwórza wynajmował pomieszczenia zakładowi introligatorskiemu Adolfa Zadory, natomiast piętro przeznaczył na lokale czynszowe. Małżeństwo Karol i Emilia Wojtyłowie z synem Edmundem wynajęli mieszkanie w gmachu obecnego muzeum w 1919 i mieszkali tam do 1938. 18 maja 1920 w sypialni przyszedł na świat Karol Wojtyła, późniejszy Jan Paweł II. W tym domu zmarła też 13 kwietnia 1929 Emilia Wojtyła, matka papieża. Karol Wojtyła (junior) mieszkał tam przez cały okres nauki, aż do uzyskania matury w Państwowym Gimnazjum Męskim im. Marcina Wadowity.

W skład Muzeum wchodzi dawne, dwupokojowe mieszkanie Wojtyłów, złożone z sypialni, salonu i kuchni. Ekspozycja powiększyła się z dawnych 200 m kw. do ponad 1200 m kw. na czterech kondygnacjach, m.in. dzięki powiększeniu i zaadaptowaniu piwnic oraz poddasza.

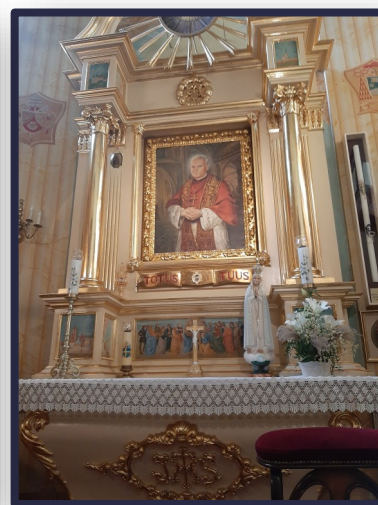
Z wyposażenia z czasów zamieszkania przez rodzinę Wojtyłów pochodzi oryginalny kaflowy piec kuchenny, a także parę naczyń, półka, stół i kosz na bieliznę. Również portrety rodzinne powróciły na swoje pierwotne miejsce. Na ekspozycję składają się zarówno eksponaty związane z latami przeżytymi w tej kamienicy (głównie fotografie Karola Wojtyły i jego rodziny, kopie świadectw szkolnych i dyplomów), jak i dokumenty z życia studenckiego, a potem kapłańskiego w Krakowie i Watykanie, w tym m.in. różne dokumenty podpisane przez Wojtyłę, cztery jego sutanny z różnych etapów kariery duchownej: kapłańska, biskupia, kardynalska, papieska, ale także czapka i modlitewnik. Sportowo – turystyczne zainteresowania Karola Wojtyły przypominają jego narty, wiosło i plecak, a pasję literacką kilka rękopisów (m.in. sztuki Brat naszego Boga).

*Rodzice Ojca św.
Emilia i Karol Wojtyłowie*

Kremówka

Św. Jan Paweł II

W Rynku znajduje się również Bazylika Ofiarowania NMP, w której Karol Wojtyła został ochrzczony i przyjął I Komunię Świętą.

Spacerując po Wadowicach mijaliśmy budynek dawnej Szkoły Powszechnej oraz dawnego Gimnazjum Humanistycznego, do którego uczęszczał przyszły Papież. Obowiązkowym punktem programu była degustacja słynnych kremówek papieskich, rozślawionych przez Karola Wojtyłę, na które chodził po maturze.

My także degustowaliśmy kremówki z wielkim zadowoleniem

Opracowała: Danuta Zaręba

U Dudy—Gracza

W dniu 13 marca 2026 r. Studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Świętochłowicach byli uczestnikami niecodziennego wydarzenia. Odwiedzili Nowohuckie Centrum Kultury w Krakowie - Galerię Jerzego Dudy-Gracza, której kustoszem jest Jego córka - p. Agata Duda- Gracz.

Pani Agata osobiście oprowadziła po wystawie zwiedzających, snując niezwykłą opowieść życia i twórczości swojego Ojca; kulminacyjnym momentem było przekazanie przez p. Krystynę Rawską (wówczas Prezydenta Miasta Świętochłowice), a dziś prezesa świętochłowickiego UTW - oryginału plakatu wyborczego z 1994r. autorstwa Jerzego Dudy-Gracza do zbiorów Galerii.

*Oryginalny plakat wyborczy z 1994r
na Urząd Prezydenta Miasta Świętochłowice*

Spacer po Łodzi

W dniach 23 -25 kwietnia 2026 r. zwiedzaliśmy Łódź.

Pierwszym miejscem było **Muzeum Miasta Łodzi - Pałac Rodziny Poznańskich – łódzki Luwr**.

Nowa aranżacja pierwszego piętra w Pałacu Rodziny Poznańskich – przedstawia wnętrza, niegdyś służące celom mieszkalnym oraz reprezentacyjnym, dziś opowiada o fabrykanckiej rezydencji i historii rodziny Poznańskich. Starannie dokonana selekcja eksponatów, odtworzenie dekoracji wnętrz, wykonanie określonych rekwizytów i kopii, dobór scenograficznych środków wyrazu złożyły się na znakomitą opowieść. Ścieżkę zwiedzania rozpoczyna sala poświęcona Izraelowi Poznańskiemu i jego drodze do sukcesu. Uwagę zwracają pałacowe wnętrza, to one bowiem prezentują życie ówczesnych gospodarzy, czasem wyraźnie wyznaczając jego rytm i poruszane zagadnienia, innym razem zwodniczo milcząc. Pokoje pałacowe z jednej strony stanowią ucztę dla oczu zwiedzających, z drugiej natomiast wskazują na historię i zwyczaje gospodarzy tego miejsca. Przechadzając się po bogato zdobionych wnętrzach rezydencji fabrykanckiej czuliśmy się jak goście rodziny Poznańskich, o których informacje zostały udostępnione z różnych źródeł. Pierwsze oraz ostatnie pomieszczenia wystawy przedstawiają w nieco bardziej teatralny sposób i wyróżniają się na tle innych pokoi; zwiedzanie kończy spotkanie ze współczesnymi potomkami rodu w formie prezentacji filmowej.

Film dokumentalny „Powrót do Ziemi Obiecanej” Jacka Schmidta, opowiada o pierwszym zjeździe rodu Poznańskich, który odbył się w pałacu 18 października 2010 r. na 35 lecie Muzeum.

W spotkaniu uczestniczyło około 40 osób, potomkowie Izraela Poznańskiego i ich rodziny; z Anglii, Francji, Stanów Zjednoczonych Kanady, Brazylii - przyjechali na pierwszy w historii zjazd rodziny Poznańskich w pałacu ich pra i pra pradiadka.

Budynek pałacowy sąsiaduje ze zrewitalizowanym kompleksem fabrycznym Poznańskiego, czyli dzisiejszą Manufakturą. Po zwiedzeniu wnętrza pałacowych zajrzeliśmy do przylegającego ogrodu. Wśród zieleni prezentowane są tu współczesne rzeźby plenerowe, tworzące Aleję Rzeźby.

Galeria Muzyki Artura Rubinsteina

Na pierwszym piętrze Pałacu Rodziny Poznańskich znajduje się największa na świecie kolekcja poświęcona **Arturowi Rubinsteinowi**. Portret genialnego pianisty i wybitnego interpretatora dzieł Fryderyka Chopina tworzą liczne pamiątki, fotografie i dzieła sztuki.

Urodzony w mieszczańskiej rodzinie żydowskiej w Łodzi w 1887 r. Artur Rubinstein od najmłodszych lat przejawiał ponadprzeciętny muzyczny talent. Pierwsze lekcje gry na fortepianie pobierał w rodzinnym mieście, ale już wieku 10 lat wyjechał do Berlina, by tam doskonalić umiejętności. Wkrótce

zdołał pozycję jednego z najznakomitszych pianistów swoich czasów. Nagrał ponad 200 płyt, współpracował z najlepszymi orkiestrami i wybitnymi dyrygentami na całym świecie. Występował nieprzerwanie od młodości lat po kres swoich dni, dając ponad 6 tysięcy koncertów i recitali. Uzyskał 9 tytułów doktora honoris causa, a także otrzymał najwyższe order, odznaczenia państwowe, medale, dyplomy i nagrody, w tym członkostwo Francuskiej Akademii Sztuk Pięknych. W 1969 r. został laureatem specjalnego Oscara za główną rolę

w biograficznym filmie *L'Amour de la vie* (Kocham życie). Choć na stałe mieszkał w Paryżu, a potem w Stanach Zjednoczonych, zawsze chętnie wracał do Polski i aktywnie uczestniczył w odbudowie życia kulturalnego niepodległej ojczyzny.

Centralne Muzeum Włókiennictwa

Nieprzypadkowo siedzibą Muzeum Włókiennictwa jest Biała Fabryka – wyjątkowe miejsce na mapie Łodzi i symbol jej włókienniczej przeszłości. Kompleks pofabrycznych zabudowań był przez lata sukcesywnie renowowany, a poszczególne skrzydła budynku dostosowywane do celów wystawienniczych.

W ciągu 60 lat Muzeum Włókiennictwa przeszło daleką drogę, stając się wyspecjalizowaną instytucją przedstawiającą włókiennictwo z wielu perspektyw: jako dziedzinę sztuki, dziedzinę przemysłu, rozległy obszar związany z modą, obyczajami i życiem codziennym. Dzięki zgromadzonym przez lata zbiorom o unikalnej wartości, mogliśmy poznać tajniki włókienniczego procesu produkcyjnego (kolekcja narzędzi i maszyn włókienniczych) oraz różnorodność wzornictwa tekstyliów wytwarzanych przemysłowo w XIX i XX w. (kolekcja tkaniny przemysłowej). Są to tekstylia pochodzące z wielu stuleci, tworzące bogatą kolekcję artystycznej tkaniny zabytkowej. Na szczególną uwagę zasługuje kolekcja artystycznej tkaniny współczesnej – jedna z największych na świecie. Bardzo ważną część zbiorów stanowią też: kolekcja odzieży pozwalająca

prześledzić zmiany zachodzące w kanonach mody XX i XXI w., kolekcja etnograficzna dokumentująca tkactwo ludowe XIX i XX w., zbiór dokumentów i pamiątek związanych z historią przemysłu włókienniczego oraz niezwykle wartościowa kolekcja archiwaliów.

Spacer Piotrkowską.

Wizytę w Łodzi zakończyliśmy spacerem po ul. Piotrkowskiej, Dzięki **p. Przewodnik – Justynie Tomaszewskiej** poznaliśmy historię wielokulturowej Łodzi. Na odrestaurowanych podwórkach ożywa miniony świat wielonarodowości Łodzi sprzed 1939 r. W XIX i XX w. nastąpił bezprecedensowy rozwój; miasta w ciągu zaledwie kilkudziesięciu lat miasto awansowało z szeregu małych, lokalnych ośrodków miejskich o charakterze rzemieślniczo-rolniczym do grona wielkich metropolii europejskich.

Od początku lat 90 XIX wieku

nadbudowywano murowane domy jedno- i dwupiętrowe oraz wyburzano domy drewniane budując w ich miejsce głównie kamienice czynszowe, ale odbywało się to bez uwzględnienia spójności urbanistycznej ulicy, gdyż o wyglądzie kamienic decydowali w praktyce wyłącznie właściciele posesji; występowało pomieszanie zabudowy fabrycznej z mieszkalną i handlową. Od frontu Piotrkowska stawiała się ulicą elitarną, przy której można było wynająć kilkupokojowe mieszkania ze wszystkimi wygodami.

Przez lata ul. Piotrkowska była poddawana wielu remontom; w 2012 roku postanowiono ponownie wyremontować ulicę Piotrkowską na odcinku od Placu Wolności do skrzyżowania z alejami: Piłsudskiego oraz Mickiewicza. Remont został podzielony na etapy, ujednolicono nawierzchnię na całym odcinku – kostkę betonową zamieniono na płyty granitowe, wymieniono latarnie, a także zwężono jezdnię. Największą zmianą są jednak meble miejskie – ławki, stojaki i kosze, wszystkie koloru antracytowego. Remont zakończono w lipcu 2014 r.

Obecnie Piotrkowska to oś aglomeracji łódzkiej o długości 4 km; to tu lub w jej pobliżu znajdują się niemal wszystkie najważniejsze urzędy administracji publicznej, siedziby banków, sklepy, restauracje i mnóstwo pubów. Tutaj odbywa się większość łódzkich imprez, festynów, marszów i uroczystości państwowych. Zamknięta dla ruchu część ulicy Piotrkowskiej (deptak) nazywana była przez Łódzian „bigłem”. Teraz (cała) ulica zdecydowanie częściej określana jest mianem „Pietryny”, stanowi centrum kulturalne, polityczne, sentymentalne, handlowe i biznesowe Łodzi.

Od 1999 ul. Piotrkowska jest dekorowana wykonywanymi w brązie rzeźbami plenerowymi stojącymi na jej chodnikach, upamiętniającymi sławne osoby związane z Łodzią, które tworzą tzw. Galerię Wielkich Łódzian.

Na ul. Piotrkowskiej między ul. 6 Sierpnia, a pasażem Rubinsteina znajduje się Aleja Gwiazd. Pomysłodawcą alei, na wzór hollywoodzki, w 1996 roku był Jan Machulski. Pierwsza mosiężna gwiazda – dla aktora Andrzeja Seweryna – została wmurowana dwa lata później. Po stronie parzystej wschodniej) są gwiazdy reżyserów, po stronie nieparzystej znajdują się płaskorzeźby aktorów.

Z wizytą na Zielonym Pastwisku w Porszewicach

W dniach 23-25 kwietnia 2026 r. byliśmy gośćmi w Uroczysku Porszewicach, miejscu położonym w sercu Polski, zaledwie kilka minut od Łodzi. Ośrodek Rekolekcyjno-Konferencyjny Archidiecezji Łódzkiej, stał się dla nas zwiedzających Łódź bardzo gościnnym domem.

Kulminacyjnym momentem naszego pobytu w tym pięknym miejscu było spotkanie z biskupem, O. Piotrem Kleszczem OFM, z którym wielokrotnie spotykaliśmy się na „Zielonym Pastwisku”.

Ks. Biskup spotkał się z nami na Eucharystii, a następnie opowiedział nam jaką kształtowała się Jego życiowa droga.

W Ośrodku ks. Biskup jest częstym gościem, uczestniczy bowiem jako Gość Specjalny w różnych wydarzeniach organizowanych przez ks. Dyrektora Grzegorza Matynię – najpopularniejsze z nich to rekolekcje pn.: „Wypocznijcie nieco” adresowane do różnych grup, najbliższe w październiku dla Seniorów.

Porszewicka kuchnia słynie z wyśmienitych dań przygotowywanych z dbałością o smak i jakość, a życzliwa obsługa i przyjemna atmosfera sprawiają, że każde spotkanie przy stole staje się wyjątkowe.

Gościnność jest domeną tego urokliwego zakątka o czym zaświadczą uczestnicy kwietniowego pobytu

Słuchacze UTW w Świętochłowicach.

Harmonogram wykładów UTW w Świętochłowicach - semestr I od 23 września 2026 r. do 13 stycznia 2027 r. (wszystkie wykłady rozpoczynają się o godz. 17.00)			
DATA	TEMA T	WYKŁADOWCA	MIEJSCE
23.09.2026	Źródło wieczności	reż. Andrzej Bienias - Teatr St.I. Witkiewicza	Centrum Kultury Śląskiej
30.09.2026	Czy świat byłby lepszy, gdyby rządziły nim kobiety ?	dr Krystyna Faliszek U.Śl.	sala audytoryjna OSiR Skałka ul. Bytomska 40
07.10.2026	Jak dobrze się zestarzeć ?	dr n.med. Agnieszka Jabłeka	j. w.
14.10.2026	Opole - stolica polskiej piosenki	Muzeum	
21.10.2026	„Czy potrzebujemy dzisiaj James'a Bonda? – kultura popularna jako lekarstwo na kryzys”	dr Paweł Ćwikła U.Śl.	sala audytoryjna OSiR Skałka ul. Bytomska 40
28.10.2026	Szkolenie cyfrowe dla Seniorów	Polski Instytut Rozwoju i Min.Cyfryzacji	j.w.
04.11.2026	O trosce o osobę ludzką w dobie sztucznej inteligencji	ks. dr Stanisław Puchała	j.w.
18.11.2026	Jak powstają zorze polarne ?	mgr Stefan Janta Dyr.Planetarium Śl.	j.w.
25.11.2026	Włoski spacer	mgr Kinga Jakubiec	j.w.
02.12.2026	Wpływ aktywności fizycznej i diety na zdrowie seniorów	plk. dr hab. Zbigniew Wochyński	j.w.
09.12.2026	Mistrzowie opery francuskiej	mgr Regina Górawiecka - Filharmonia Śl.	j.w.
16.12.2026	Spotkanie opłatkowe.		Szkoła Podstawowa Nr 1
23.12.2026 - 12.01.2027	Przerwa świąteczna.		
13.01.2027	Piękno odkrywania Historie, które zmieniły nasze rozumienie świata.	dr hab. inż. Jacek Pieprzyca Pol. Śl.	sala audytoryjna OSiR Skałka ul. Bytomska 40
Przerwa międzysemestralna 14.01 - 31.01. 2027			

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Świętochłowicach
ul. Bytomska 40, 41-600 Świętochłowice

www.utw-swietochlowice.pl

e-mail: utw.swce@wp.pl